

Jaarverslag 2025 van De Lezersraad Aangepast Lezen

**Het gezamenlijk adviesorgaan
van
de KB, nationale bibliotheek
en
de Stichting Bibliotheekservice
Passend Lezen**

Inhoudsopgave

Lezersraad	3
Werkzaamheden Lezersraad	4
Evaluatie en vooruitblik	4
Advieswerk	4
Vergaderingen	4
Themabijeenkomsten.....	5
Thematisch werken	5
Ter afsluiting.....	5
Bijlage – algemene informatie.....	6

Lezersraad

De Raad heeft als doel actief en deskundig bij te dragen aan het borgen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening aan mensen met een leesbeperking. De Raad brengt ter zake gevraagd en ongevraagd advies uit aan de KB en BPL.

De Raad bestaat uit bij BPL ingeschreven lezers. De Raad is zoveel mogelijk representatief voor de doelgroep samengesteld. De leden nemen op persoonlijke titel en op basis van eigen ervaring en deskundigheid deel aan de werkzaamheden van de Raad.

In dit verslagjaar werd via diverse kanalen met succes de vacature uitgezet voor het verkrijgen van nieuwe leden, aangezien enkele zittende leden aftraden. Evelyn van den Berg trad af na 2 zittingstermijnen. Robin Bouwmans trad vroegtijdig af om persoonlijke redenen. Ook Mark Scholten besloot zijn zitting in de Raad eerder dan gepland op te geven.

De Raad mocht zich per 1 juli verheugen op de benoeming van René Verbrugge en per 1 november op de komst van Ingrid Bolwijn. Tot slot werd per 1 december Marco Elenbaas toegevoegd als lid van de Raad.

De samenstelling van de Raad per 31 december 2025:

1. Frans Geerts, voorzitter;
2. René Verbrugge, vicevoorzitter;
3. Peter Hendriks;
4. José Fijneman;
5. Liesbeth Blankhart;
6. Elise Lauwen;
7. Ruud van Zomeren;
8. Ingrid Bolwijn;
9. Marco Elenbaas.

Het ambtelijk secretariaat van de Raad wordt verzorgd door Marian Rijsdam.

Werkzaamheden Lezersraad

Evaluatie en vooruitblik

In februari 2026 zal worden geëvalueerd over het afgelopen jaar, waarbij zowel de Raad zelf als de samenwerking met KB en BPL meegenomen zal worden.

Voor 2026 zal evenals voorgaande jaren een Werkplan/Jaarplan worden opgesteld.

Advieswerk

In 2025 heeft de Raad één ongevraagd advies uitgebracht.

- Bevindingen kwaliteit voorleesstemmen (oktober)

De Raad heeft, zoals te doen gebruikelijk, actief mee kunnen denken over diverse ontwikkelingen die tijdens het verslagjaar speelden.

Vergaderingen

In het verslagjaar heeft de Raad 6 keer vergaderd. De gezamenlijke vergadering met KB en BPL vond 4 keer plaats.

Per vergadering werden lopende projecten en activiteiten met de KB en BPL besproken.

Van de kant van de KB en BPL werd desgevraagd deskundige informatie verstrekt, waarop de Raad indien nodig of gewenst weer uitvoerig kon reageren.

Onderwerpen welke o.a. aan bod kwamen:

- Nieuwe website van BPL
- Mobiele app BPL
- Klantenservice BPL
- (Digitale) braille
- Voorleesstemmen

De problemen die worden ondervonden door de gemiddelde lezer met een visuele leesbeperking bij het gebruik van de website en de app van BPL zijn en blijven, zo ook tijdens dit verslagjaar, een belangrijk punt van aandacht.

Themabijeenkomsten

Naast de reguliere vergaderingen werden er in het verslagjaar wederom 2 themabijeenkomsten georganiseerd.

De Raad vindt themabijeenkomsten van belang, omdat verdieping van bepaalde thema's een essentiële bijdrage kan leveren voor het indienen van gevraagd of ongevraagd advies door de Raad.

Op 16 april werd de Raad door vertegenwoordigers van BPL en Dedicon uitgebreid geïnformeerd over TNS & AI.

Op 15 oktober werd de Raad in aanloop naar een grotere sessie over Communicatie meegenomen met de voorbereidingen en lancering van de landelijke campagne van BPL die kort daarna van start ging.

Thematisch werken

Deze wijze van werken, waarmee in 2022 een start werd gemaakt, werd waar nodig of gewenst aangepast en mede daardoor ook in het verslagjaar naar volle tevredenheid gehanteerd. .

Ter afsluiting

De Raad is aanhoudend verheugd over de mooie en uitgebreide BPL collectie van titels die kwalitatief hoogwaardig in een aangepaste leesvorm werden omgezet. Met name voor de doelgroep blinden en slechtzienden, die sterk aangewezen is op het lezen van lectuur, zijn de diensten van BPL onontbeerlijk.

De Raad blijft het onverminderd tot zijn taak beschouwen actief en deskundig bij te dragen aan het borgen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening aan de doelgroep van het aangepast lezen.

Bijlage – algemene informatie

De Lezersraad (Raad) is het adviesorgaan van de Koninklijke Bibliotheek (KB) en de Stichting Bibliotheekservice Passend Lezen (BPL) voor wat betreft het aangepast lezen voor mensen met een leesbeperking. De Raad heeft als doel actief en deskundig bij te dragen aan het borgen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van deze dienstverlening.

De KB heeft vanuit de Wsob, de per 1 januari 2015 ingetreden Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen, de taak gekregen om de bibliotheekvoorziening voor mensen met een leesbeperking in stand te houden. Subsidiering hiervan wordt verzorgd vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Voor de uitvoer en innovatie van de dienstverlening onder regie van de KB, worden jaarlijks zgn. instellingssubsidies verleend aan de uitvoerende partijen en bibliotheken. Deze dienstverlening wordt door de KB opgedragen aan BPL die op haar beurt weer Dedicon en de Vereniging Christelijke Blindenbibliotheek voor Blinden en Slechtzienenden (CBB) inschakelt. Ook de lokale openbare bibliotheken hebben een taak in het kader van de Wsob, ten behoeve van de dienstverlening aan mensen met een leesbeperking.

BPL draagt zorg voor het klantencontact, de selectie van titels voor de collectie en de toegankelijkheid van deze collectie via haar website, app en catalogi en het beheer van het bibliotheekstelsel. Dedicon en CBB verzorgen de vervaardiging en distributie van het aangepaste materiaal, zoals de gesproken boeken, kranten en tijdschriften, braille, grote lettertijdschriften, digitale data, reliëf en maatwerk. Daarnaast is Dedicon ook nog verantwoordelijk voor de opslag van de materialen, de kennisfunctie en onderzoek, waarvan innovatie een belangrijk onderdeel vormt.

Het aangepast lezen is onderdeel van het stelsel van Openbare Bibliotheekvoorzieningen, maar neemt, gelet op de specifieke problematiek van de doelgroep, in dat stelsel wel een bijzondere plaats in, welke wordt gerechtvaardigd door het feit dat om van een tekst kennis te kunnen nemen, die tekst in een voor hen toegankelijke leesvorm omgezet dient te worden.

Tot de doelgroep van het aangepast lezen behoren primair personen met een visuele leesbeperking (blinden en slechtzienenden), maar ook personen met een andere (lees)beperking, zoals dyslexie, cognitieve beperking of motorische beperking kunnen gebruik maken van deze dienstverlening.